

ת"פ 26839/07/16 - מדינת ישראל נגד יערה שמואלי

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 26839-07-16 מדינת ישראל נ' שמואלי
תיק חיצוני: 106553/2014

בפני	כבוד השופטת - נשיאה עינת רון
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמת	יערה שמואלי
נוכחים:	
ב"כ המאשימה עו"ד יוסף בן יהונתן	
ב"כ הנאשמת עו"ד שמיר	
הנאשמת בעצמה	

החלטה

פתח דבר

הנאשמת הורשעה, על פי הודאתה, בשתי עבירות של קבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

השתלשלות העניינים מתוארת בהרחבה בכתב האישום המתוקן ולהלן תובא בתמצית:

פרשה זו מקורה בהנחייה של אח הנאשמת, אבירם אלמוג, למנהלת החשבונות שעבדה בחברות בהן היה בעלים רשום או בפועל, לפיה תנפיק תלושי שכר כוזבים עבור עובדים שונים העובדים בחברות או תלושי שכר מזוייפים עבור אחרים שלא עבדו בחברות ואישורי העסקה כוזבים. זאת, לצורך הגשת המסמכים המזוייפים למוסד לביטוח לאומי במטרה לקבל גמלאות במרמה.

בהתאם לעובדות פרט האישום הראשון בכתב האישום המתוקן, בסמוך לחודש ינואר 2010, במועד שאינו ידוע במדויק, הנאשמת אשר הייתה באותה עת הרה ועבדה במשרה חלקית כמורה מחליפה במשרד החינוך, ביקשה מאבירם שיופק לה תלוש שכר פיקטיבי, לפיו היא מועסקת, לכאורה, בחברה נ.אלמוג, אחת מהחברות שבבעלותו. זאת, על מנת שתוכל לקבל במרמה דמי לידה. אבירם הנחה את מנהלת החשבונות בחברה לעשות כן וזאת, למרות שהנאשמת לא הועסקה באותה חברה. מנהלת החשבונות זייפה, בהנחייתו של אבירם, תלוש שכר פיקטיבי לנאשמת לחודש ינואר 2010 ודיווחה עליה למוסד לביטוח לאומי כעובדת בחברה והופרשו עבורה דמי ביטוח לאומי לחודש זה.

ביום 22.03.10 הגישה הנאשמת למוסד לביטוח לאומי בפתח תקוה תביעה לדמי לידה בגין יציאתה לחופשת

לידה ביום 15.02.10. בתביעתה, הצהירה הנאשמת, בין היתר, כי בנוסף לעבודתה כמורה מחליפה במשרד החינוך בחודשים 09.09.09-14.12.09 וכן, 01.02.10-14.02.10, עבדה בחודש ינואר 2010 גם כשכירה בחברת נ. אלמוג והשתכרה כ- 3,800 ₪.

לצורך הוכחת מצג השווא, צירפה הנאשמת לתביעתה את תלוש השכר הפיקטיבי.

כתוצאה מכך, קיבלה הנאשמת, ביום 15.03.11, במרמה, דמי לידה ומענק לידה בגובה 2,500 ₪. כן, קיבלה במרמה "רצף ביטוחי" בחודש בו דווחה כעובדת בחברת נ.אלמוג.

בהתאם לעובדות פרט האישום השני בכתב האישום המתוקן, בסמוך לחודש יוני 2010, ביקשה הנאשמת שוב מאבירים כי יונפקו לה תלושי שכר פיקטיביים, לפיהם היא מועסקת, לכאורה, בחברות. זאת, על מנת שתוכל לקבל סיוע ממשרד הכלכלה במימון מעונות יום לילדיה.

אבירים קשר קשר עם מנהלת החשבונות בחברות והנחה אותה להנפיק תלושי שכר פיקטיביים עבור הנאשמת. זאת, למרות שבחלק גדול מן התקופה הרלוונטית, הנאשמת לא הועסקה כלל בחברות ובחלק מן התקופה, הועסקה בהיקף משרה מצומצם.

מעת לעת, בין השנים 2010-2014, זייפה מנהלת החשבונות עבור הנאשמת תלושי שכר פיקטיביים, לפיה הועסקה בחברות וכן, דיווחה עליה לביטוח לאומי כעובדת בחברות.

בשנים 2010-2014 השתמשה הנאשמת בתלושי השכר הפיקטיביים בכך שהגישה אותם למשרד הכלכלה לצורך תמיכה בבקשותיה לקבלת זכאות במימון מעונות יום לארבעת ילדיה.

על סמך מצג השווא, קיבלה הנאשמת במרמה ממשרד הכלכלה סיוע בעשרות אלפי ₪ בודדים, אך לא יותר מ- 50,000 ₪. כן, קיבלה במרמה "רצף ביטוחי" בחודשים יוני 2010, יולי 2011 עד אוקטובר 2011, מאי 2012 עד נובמבר 2012, בהם דווחה כעובדת בחברות.

טיעוני המאשימה

ב"כ המאשימה הדגיש בטיעוניו לעונש את חומרת מעשיה של הנאשמת.

ב"כ המאשימה ציין כי חלקה של הנאשמת בביצוע העבירות הינו מוחלט. הנאשמת פנתה ביוזמתה לאחיה לצורך הוצאת תלושי השכר הפיקטיביים ועל סמך הצהרותיה הכוזבות, קיבלה במרמה מן המוסד לביטוח לאומי וממשרד הכלכלה, סך של 50,000 ₪. עוד ציין כי אין מדובר במעידה חד פעמית אלא במרמה מתמשכת שבוצעה על פני שנים.

מדובר בעבירות מרמה אשר יש בהן כדי לגזול מן הקופה הציבורית וחומרתן רבה יותר בשל העובדה שהפכו לנפוצות ולקלות לביצוע מחד ומאידך, קשה לגלותן.

ב"כ המאשימה טען כי מתחם העונש ההולם נע בין עונש מאסר מותנה לבין 6 חודשי מאסר בפועל וקנס הנע

בין 5,000 ש"ל לבין 15,000 ₪.

הנאשמת נעדרת עבר פלילי, הודתה בכתב האישום המתוקן. עם זאת, בתקופה הרלוונטית עבדה כמורה במשרד החינוך - נסיבה לחומרא, לדידו של ב"כ המאשימה. זאת, בשל הציפייה שתשמש דוגמה.

המאשימה סבורה כי יש להותיר את הרשעתה של הנאשמת על כנה. ב"כ המאשימה ציין כי לא הוכחה פגיעה קונקרטית בנאשמת וכי מדובר במעשים שבוצעו במהלך מספר שנים. לדידו, יש להשית על הנאשמת עונש של 3 חודשי מאסר בפועל אשר יכול וירוצו בדרך של עבודות שירות וקנס משמעותי.

ב"כ המאשימה ציין כי בפרשה זו נדונו נאשמים נוספים. אמנם, על שני נאשמים הוטל עונש מאסר מותנה על פי הסדר הטיעון אליו הגיעו. אולם, מדובר במקרים חריגים אשר בהם לנאשמים נסיבות חיים קשות או מצב סוציו-אקונומי חמור. לעניין יתר המעורבים בפרשה, לא ניתן לבצע השוואה, משום שמדובר על סכומים נמוכים יותר של מרמה.

ב"כ המאשימה הציג פסיקה אשר יצאה תחת ידי בתי המשפט.

טיעוני ההגנה

ב"כ הנאשם הדגיש את נסיבותיה האישיות של הנאשמת ואת המלצת שירות המבחן להמנע מהרשעתה.

שירות המבחן התרשם כי הנאשמת הינה אדם נורמטיבי, תפקודה יציב לאורך כל השנים, אינה בעלת דפוסים עברייניים או מרמתיים והביעה חרטה כנה על מעשיה. מעשיה של הנאשמת נעשו במסגרת העובדה כי ביקשה מאחיה שיסייע לה בעניין זה.

הנאשמת אשר הינה מורה קיבלה זימון לשימוע בנציבות שירות המדינה בשל ההליך הפלילי המתנהל נגדה. בכוונת משרד החינוך לפטר את הנאשמת מעבודתה, באם תורשע בדין. נוסף לפגיעה קונקרטית זו, הרשעתה של הנאשמת בדין תפגע בשיקומה של הנאשמת אשר, למעשה, מתקיים כבר בימים אלו.

ב"כ הנאשמת ציין כי מדובר הנאשמת ביצעה שתי עבירות של קבלת דבר במרמה כשמדובר על סכום של עשרות אלפי ₪ בודדים, לא יותר מסך של 50,000 ₪. אולם, הסכום המדויק לא ידוע. לדידו, עובדה זו צריכה לפעול לזכותה של הנאשמת.

הנאשמת היא אשת משפחה מסורה, אם לארבעה ילדים ונמצאת כעת בהריון עם ילדה החמישי. עובדת כמורה, בעלת תפקוד תקין ונורמטיבי, נעדרת עבר פלילי, זו מעורבותה היחידה עם החוק. הנאשמת הודתה בהזדמנות הראשונה במעשיה וחסכה זמן שיפוטי יקר.

שירות המבחן התרשם כי הנאשמת פעלה מתוך לחץ, פזיזות, תוך הפעלת שיקול דעת שגוי, בתקופה בעייתית בה הייתה באותה עת.

ב"כ הנאשמת עתר לאמץ את המלצת שירות המבחן לאי הרשעתה של הנאשמת ולהשית עליה צו של"צ.

ב"כ הנאשמת הציג פסיקה אשר יצאה תחת ידי בתי המשפט.

הנאשמת הביעה חרטה על מעשיה בבית המשפט. היא ציינה כי התנהלות זו אינה מאפינת אותה. היא סיפרה כי היא עובדת מזה כעשר שנים כמורה מוערכת והפגיעה הצפויה בפרנסתה מטרידה אותה מאוד. יש לה 4 ילדים ובקרוב, היא עתידה ללדת את ילדה החמישי.

תסקיר שירות המבחן

תסקיר שירות המבחן גולל קורות חייה של הנאשמת. הנאשמת בת 37 שנים, נשואה ואם לארבעה, נמצאת בחודש התשיעי להריונה. הנאשמת מתגוררת בראש העין ועובדת מזה כעשר שנים כמורה בבית ספר יסודי.

הנאשמת נעדרת עבר פלילי, זו מעורבותה הראשונה והיחידה עם החוק ולא תלויים נגדה תיקים פתוחים כלשהם.

הנאשמת נטלה אחריות על מעשיה והביעה חרטה על כך. היא מסרה כי התנהלות זו אינה מאפיינת אותה.

שירות המבחן התרשם מאישה אשר מתנהלת לאורך השנים באופן יציב ותקין, עורכת מאמצים להימנע ממעורבות שולית וממלאת את תפקידיה המשפחתיים והתעסוקתיים באופן מסור. להערכת שירות המבחן, היא נהגה באותה עת באופן פזיז והתקשתה בהפעלת שיקול דעת באשר להתנהגותה תוך טשטוש הגבולות והחוקים. שירות המבחן ציין כי לא התרשם שמדובר באישה בעלת מאפיינים מרמתיים או עברייניים מושרשים המצריכים מעורבות טיפולית של שירות המבחן.

עוד התרשם שירות המבחן כי יש בקיום ההליכים המשפטיים הנוכחיים המתנהלים נגד הנאשמת להוות עבודה גורם מרתיע ומציב גבול באופן המפחית סיכון להישנות עבירות דומות בעתיד.

שירות המבחן ציין כי הנאשמת הביעה חששה מפני האפשרות כי ההליך המשפטי הנוכחי יסתיים בהרשעתה בדין ויפגע בעיסוקה כמורה. לא הוצגו מסמכים קונקרטיים בפני שירות המבחן על כך. אולם, לאור עבודתה כמורה, המליץ שירות המבחן לשקול בחיוב ביטול הרשעתה.

שירות המבחן המליץ להשית על הנאשמת צו של"צ בהיקף של 140 שעות, בהתאם לתכנית שגיבש, כמפורט בתסקיר שירות המבחן.

דין

הנאשמת הודתה, כאמור, בביצוע שתי עבירות של קבלת דבר במרמה.

במעשיה פגעה הנאשמת בערכים מוגנים שהם ערכי השוויון בחברה, בקופה הציבורית וכן, בסדרי שלטון ומשטר תקינים.

ב"כ הנאשם עתר לסיים את ההליך בעניינה של הנאשמת באי הרשעה עקב נסיבותיו המיוחדות של מקרה זה ושל הנאשמת.

בע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337, נקבע כך לעניין הימנעות מהרשעה:

"...הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל".

לא אחת נקבע על ידי בית המשפט העליון כי יש להוכיח פגיעה ממשית בעתידו של הנאשם ובשיקומו (ראה למשל ע"פ 8518/12 צפורה נ' מדינת ישראל).

הנאשמת הינה עובדת משרד החינוך, מורה העובדת בבית ספר יסודי. ב"כ הנאשמת הציג זימון לשימוע שנשלח לנאשמת מנציבות שירות המדינה, לפיו בשל ההליך המשפטי המתנהל נגדה, יתקיים שימוע בכל הנוגע להשעייתה מתפקידה.

אכן, נזק קונקרטי וממשי עלול להגרם לנאשמת בשל הרשעתה בדין בשל עיסוקה כמורה, עובדת משרד החינוך.

האם סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה על הרשעתה של הנאשמת?

התלבטתי בעניין זה. מדובר במעשי מרמה שנעשו כלפי המוסד לביטוח לאומי וכן, כלפי משרד הכלכלה, תוך שימוש במסמכים פיקטיביים ואף בקבלת סכומי כסף כתוצאה מכך.

אין חולק כי יש למגר תופעות מעין אלה ולהרתיע המעוניינים לבצע עבירות מעין אלה.

אולם, אם החלטתי סוף דבר לקבל את המלצת שירות המבחן באשר לביטול הרשעתה של הנאשמת היה זה הן בשל עיסוקה והן בשל טעמים של אחדות.

בת"פ 26913-07-16 נדון עניינה של נאשמת אשר הצהירה למוסד לביטוח לאומי בעת היותה הרה כי עבדה באחת החברות שבבעלות אבירם וקיבלה בעקבות תלושי השכר הפיקטיביים שהציגה דמי לידה מוגדלים. בהסכמת המאשימה ולאחר קבלת תסקיר שירות מבחן, הסתיים עניינה באי הרשעה ובהשתתפות צו של"צ.

כך גם בת"פ 28523-05-15 ובת"פ 28596-05-15. שם, נדון עניינם של נאשמים אשר הצהירו למוסד לביטוח לאומי כי עבדו במאפיה על מנת לקבל מענק עבודה מועדפת לאחר שחרורם משירות צבאי, הגם שמעולם לא הועסקו בה. בהסכמת המאשימה ולאחר קבלת תסקיר שירות מבחן, הסתיים עניינם באי הרשעה ובהשתתפות עונש של צו של"צ.

אמנם קיימת אבחנה מסויימת בין עניינה של נאשמת זו לנאשמים האחרים הנזכרים לעיל, אך בהתחשב בכל

האמור לעיל וכאשר ברור כי עתידה יכול להפגע באופן ממשי ומשמעותי מהרשעתה, לא מצאתי לגזור דין שונה.

עוד יש לזכור כי מעת ביצוע העבירות חלף זמן, היא נעדרת עבר פלילי, זו לה מעורבותה הראשונה והיחידה עם החוק והיא מנהלת אורח חיים נורמטיבי. שירות המבחן התרשם כי ההליך המשפטי המתנהל נגד הנאשמת מהווה עבורה גורם מרתיע.

משכך, אני מורה כי הרשעתה של הנאשמת מיום 19.04.17 - תבוטל.

עם זאת, מצאתי להרחיב את צו השל"צ עליו המליץ שירות המבחן - על הנאשמת יוטל צו שירות לתועלת הציבור (של"צ) בהיקף של 200 שעות במסגרת "מקום בלב", רשת מתנ"סים בראש העין, בהתאם לתוכנית השל"צ שגיבש שירות המבחן. מובהר לנאשמת כי עליה לעמוד בכל תנאי של צו השל"צ. באם לא תעשה כן, ניתן יהיה להפקיע את הצו, להרשיעה ולגזור את דינה מחדש.

על הנאשמת יוטל קנס בסך 3,500 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-7 תשלומים שווים ורצופים, החל מיום 15.02.18 ובכל 15 לחודש שלאחר מכן. לא ישולם תשלום במועדו, יעמוד כל הסכום לפרעון מיידי.

עותק ההחלטה יועבר אל שירות המבחן.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, א' שבט תשע"ח, 17 ינואר 2018, במעמד הצדדים.